

Vajon mindenhol a nyuszi hozza a tojásokat Húsvétkor?

oktatási segédanyag

Készítette: Turcsán Zsolt
múzeumpedagógus
turcsan.zsolt@nhmus.hu

A nyúl, a tojás és a Húsvét kapcsolata

Az ókor óta a nyúl a termékenység szimbóluma, mivel sok utódot szül.

A bizánci állatszimbolika szerint a nyúl Krisztus jelképe.

A tojás Jézus feltámadását és az ember újjászületését szimbolizálja a korai keresztények óta.

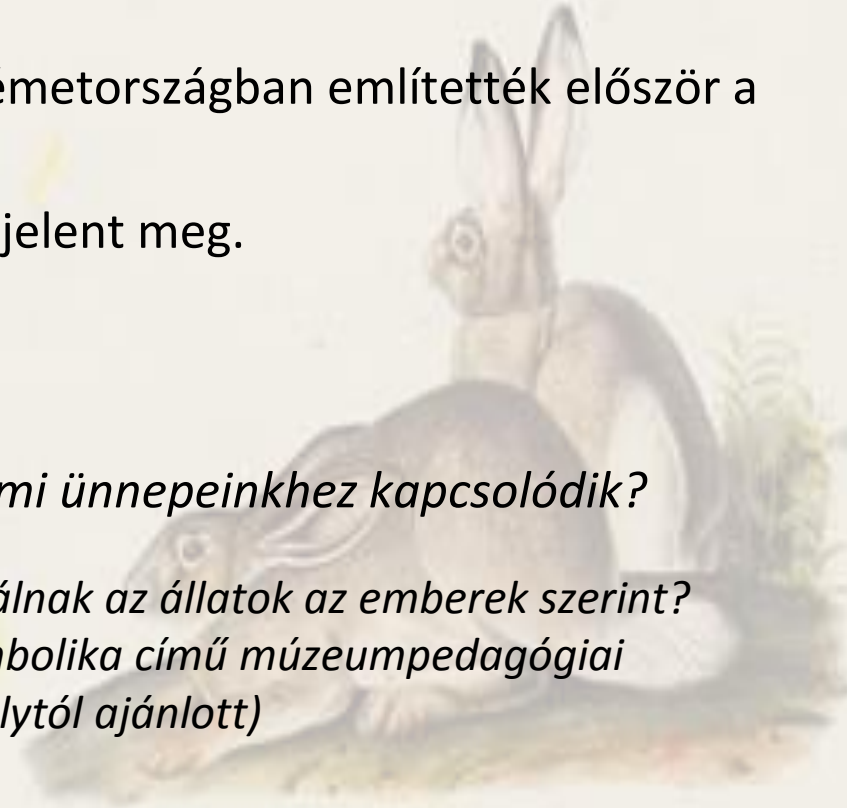
A régi írások szerint az 1500-as években Németországban említették először a nyuszt, mint a Húsvét szimbólumát.

Hazánkban ez később, az 1800-as években jelent meg.

Tudsz más állatot vagy tárgyat mondani, ami ünnepeinkhez kapcsolódik?

Érdekel, hogy milyen tulajdonságokat szimbolizálnak az állatok az emberek szerint?

Akkor gyere el a Szimbolikus állatok – állati szimbolika című múzeumpedagógiai foglalkozásunkra! (A foglalkozás felsős korosztálytól ajánlott)

Egy történet a húsvéti nyusziról

Egyesek azt gondolják, hogy a húsvéti nyuszi története egy régi német hagyományból ered. Egykor néhány német tartományban az volt a szokás tavasszal, hogy a tojásaival együtt császármadarat ajándékoztak egymásnak az emberek.

Mivel a császármadár neve németül Haselhuhn (röviden Hasel), a nyúlé pedig Hase, feltehetően ettől az „l” betűs különbségtől lett idővel a nyúlé a dicsőség.

Egy történet a húsvéti nyusziról

Császármadár preparátum
(*Tetrastes bonasia*) az MTM
Madárgyűjteményében

*Hallgasd meg a császármadár
hangját!*

Itt a egy link hozzá:

<https://www.youtube.com/watch?v=yEAvn1vp29k>

Vajon mindenhol a nyuszi hozza a tojásokat Húsvétkor?

Képzeld el, hogy nem!

Franciaországban és Belgiumban a gyerekeknek azt mesélik, hogy a Rómából visszatérő harangok szórják szét a színes csokitojásokat a gyerekek kertjében Húsvét vasárnap reggelén.

Sok helyen ma már a nyuszi is besegít nekik.

Húsvéti harangok

Mit szólsz, ehhez az érdekes húsvéti történethez?

Szeretnéd, ha neked is harangok hoznák a csokitojásokat, vagy inkább maradjon a nyuszi?

Húsvéti harang egy régi képeslapon

Húsvét Svájcban

Képzeld el, Svájcban a nyuszi előtt más állatok hozták a gyerekeknek a színes tojásokat.

Ez területenként eltérő volt, de például a róka, a kakukk, és a gólya is hozott csokit a gyerekeknek.

Húsvét Németországban

Németországban is volt, hogy a húsvéti róka (*Osterfuchs*) hozta a gyerekeknek a tojásokat, pont mint Svájcban.

Tudsz olyan meséket mondani, amiben szerepel a róka?

A húsvéti bilby története

Ausztráliában az üregi nyúl nem őshonos (Nem természetes lakója a területnek), hanem az ember által behurcolt faj. Nagyon elszaporodott, és kártevőnek számít. Ezért itt az őshonos közönséges erszényes nyúl (bilby) hozza a csokoládétojásokat.

Már nagyon kevés él belőlük a szabadban.

A húsvéti bilby története

Közönséges erszényesnyúl a róla mintázott
csokinyuszik között

Tudsz mondani néhány Ausztráliában élő állatot?

Miért káros az üregi nyúl Ausztráliában?

Ahogy már említettük, az üregi nyúl nem őshonos állat Ausztráliában. Mivel nincs természetes ragadozó ellensége a kontinensen, száz év alatt százmillióan lettek a szigeten. (1800 és 1900 között)

Sajnos megeszik más állatok elől a táplálékot, akik emiatt kipusztulnak. Sőt, még az emberek mezőgazdasági növényeit is felfalják!

Miért káros az üregi nyúl Ausztráliában?

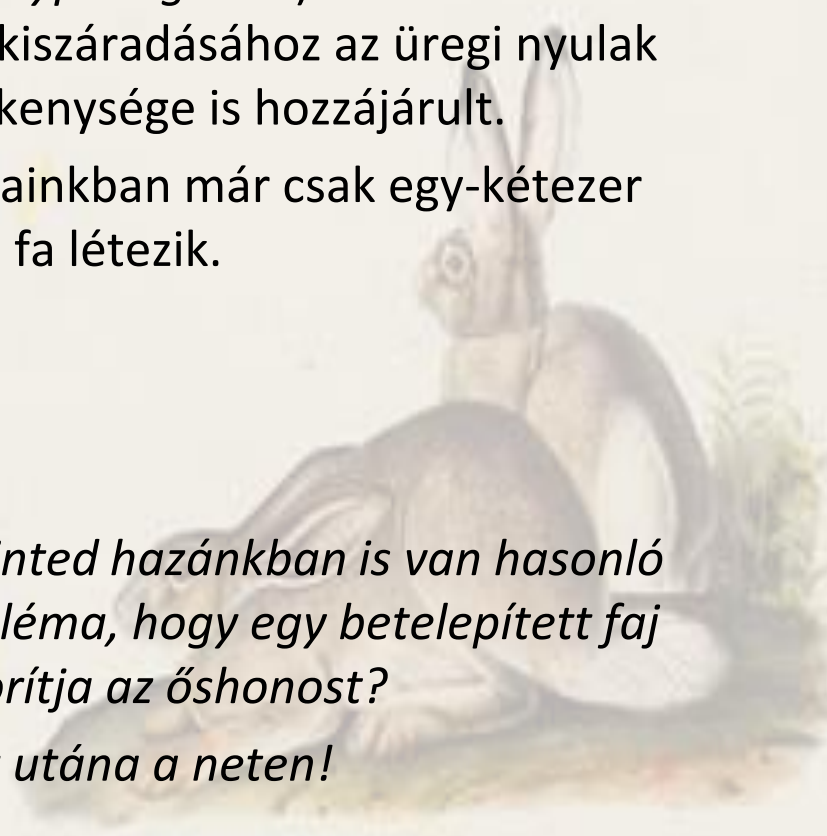
Kiszáradt tasmániai havasi eukaliptusz
(*Eucalyptus gunnii*)

A fa kiszáradásához az üregi nyulak
tevékenysége is hozzájárult.

Napjainkban már csak egy-kétezer
ilyen fa létezik.

*Szerinted hazánkban is van hasonló
probléma, hogy egy betelepített faj
kiszorítja az őshonost?*

Nézz utána a neten!

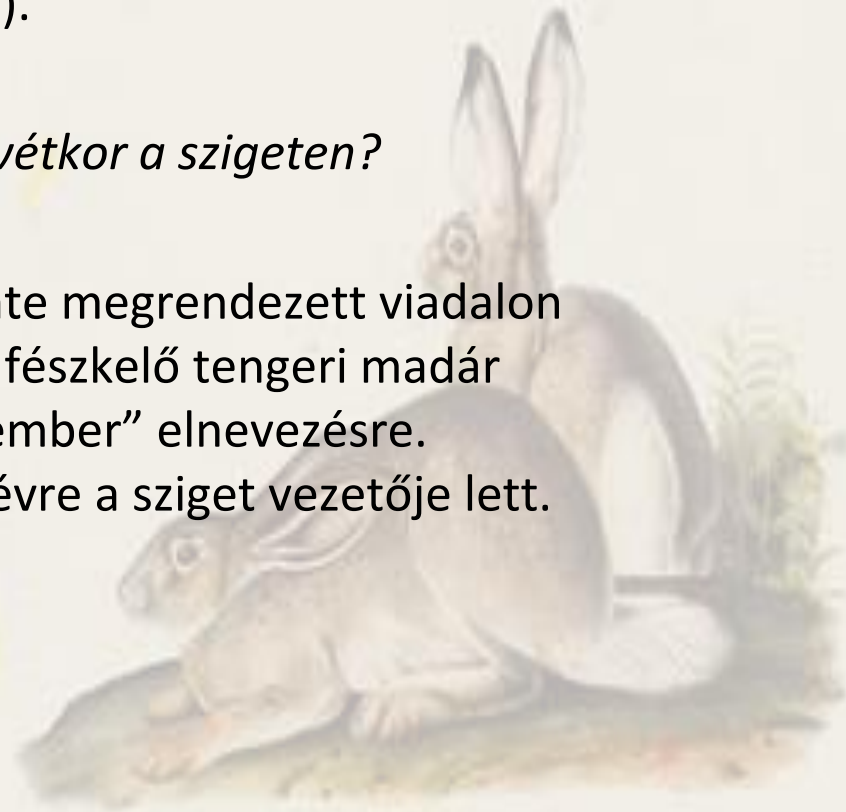
Húsvét a Húsvét-szigeten

Miért hívják Húsvét-szigetnek?

Mert a felfedezője Jakob Roggeveen, holland tengerészkapitány húsvét vasárnapján fedezte fel (1722-ben).

Milyen helyi hagyományt ünnepelnek Húsvétkor a szigeten?

A hagyomány szerint az az ifjú, aki az évente megrendezett viadalon elsőként visszatért a szomszédos szigeten fészkelő tengeri madár tojásával, egy évig jogosult volt a „Madárember” elnevezésre. Ráadásul a győztes törzsének főnöke egy évre a sziget vezetője lett.

Húsvét a Húsvét-szigeten

Elutaznál a Húsvét-szigetre megünnepelni ott a Húsvétot?

Pap tollas fejfedővel

Virtuális Húsvét az MTM-ben

Ha szeretnél még Húsvéttal kapcsolatos cikkeket, játékot találni, akkor keresd meg a Magyar Természettudományi Múzeum többi húsvéti tartalmát!

Jó szórakozást kívánunk hozzá!

Források

Képek forrása:

Háttér:<https://hu.pinterest.com/pin/541276448969197138/>

Istennő : <http://zoozoo.hu/a-husveti-tojast-tojo-nyuszi-tortenete/>

Császármadár:http://www.omnia.ie/index.php?navigation_function=2&navigation_item=%2F2048128%2F658711&repid=1

Harang:<http://www.pusey.fr/index.php?ldPage=13978561912>

Róka:https://hu.wikipedia.org/wiki/V%C3%B6r%C3%B6s_r%C3%B3ka

Gólya:https://hu.wikipedia.org/wiki/Feh%C3%A9r_g%C3%B3lya

Kakukk:

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Kakukk#/media/F%C3%A1jl:Cuculus canorus vogelartinfo.jpg>

Erszényesnyúl:

<https://www.travelo.hu/tavol/20150406-mit-csinalnak-ma-masok-mig-mi-locsolkodunk.html>

Fa:<https://index.hu/tudomany/til/2018/09/08/ausztralia-a-biologiai-figyvert-vetett-be-a-nyulak-ellen/>

Home office nyúl:

http://www.vadallatok.hu/kepek_vicces2.html

Szövegek:

<https://www.origo.hu/tudomany/20170417-ogerman-eredete-lehet-a-husveti-nyulnak.html>

<https://www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fzoozoo.hu%2Fa-husveti-tojast-tojo-nyuszi-tortenete%2F&psig=AOvVaw20dpvYo8KWWIH4s-PordsK&ust=1586257889613000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCOibiKXV0-gCFQAAAAAdAAAAABAT>

<http://www.csaladivilag.hu/a-husveti-nyuszi-tortenete/>

<http://ee.france.fr/hu/agenda/husvet-franciaorszagban>

<https://minden-mi-francia7.webnode.hu/news/husveti-szokasok-franciaorszagban/>

https://hu.wikipedia.org/wiki/H%C3%BAsv%C3%A9ti_ny%C3%BAl

<https://www.consulting-agentur.ch/hu/husveti-szokasok-svajcban>

<https://www.portablepress.com/blog/2015/04/3-easter-bunny-alternatives-from-around-the-world/>

<https://index.hu/tudomany/til/2018/09/08/ausztralia-biologiai-figyvert-vetett-be-a-nyulak-ellen/>

<https://hu.wikipedia.org/wiki/H%C3%BAsv%C3%A9t-sziget>

Kellemes húsvéti ünnepeket kíván
a Magyar Természettudományi Múzeum
csapata!

